

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **E.S., s. r. o.**, Ú.B., IČO: X., zastúpený: K.S. s. r. o., G.B., IČO: X. proti odporcovi: **M.P.**, P., zastúpený: JUDr. I.Š., advokát, ul. S.S., za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa: **S., a. s.**, T.B., IČO: X., zastúpený: K.S. s. r. o., G.B., IČO: X., **o návrhu odporcu na obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 12Cb 48/2010, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. septembra 2011, č. k. 41Cob 29/2011-317, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením zo 16. septembra 2010, č. k. 12Cb 48/2010-265 nepripustil obnovu konania na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 16Rob 244/2007 a odporcu zaviazal nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1 128,70 eur.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odporca sa svojim návrhom domáhal voči pôvodnému navrhovateľovi - spoločnosti S., a. s., T.B., IČO: X. (ďalej len „S., a. s.“) obnovy konania voči právoplatnému platobnému rozkazu z 12. júna 2007, č. k. 16Rob 244/2007-20. Ďalej vo svojom návrhu uviedol, že vydaný platobný rozkaz je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, a to Océano Grupo Editorial SA - C - 240/98 so Smernicou Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, z ktorého vyplýva oprávnenie vnútroštátneho súdu zhodnotiť z úradnej povinnosti nekalosť podmienky v spotrebiteľskej zmluve. V danom prípade súd nerešpektoval neprijateľnú zmluvnú podmienku, čím porušil komunitárne právo a založil tak zodpovednosť štátu. Odporca poukazoval na to, že platobný rozkaz bol vydaný v rozpore so zákonom, je zmätočný a nevykonateľný, nakoľko súd pri jeho vydávaní nesprávne posúdil vec.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že návrh na obnovu konania nie je dôvodný, nakoľko dôvody podľa § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) nie sú dané. Odporca v pôvodnom konaní nielenže nepodal odôvodnený odpor voči predmetnému platobnému rozkazu, ale nepodal odpor žiadny, aj napriek tomu, že mu platobný rozkaz bol riadne doručený. Odporca v danom prípade ignoroval pôvodné konanie a všetky procesné možnosti, ktoré ako odporca v konaní mal. Z toho dôvodu nemožno hovoriť o žiadnych nových skutočnostiach, rozhodnutiach alebo dôkazoch, ktoré odporca bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní. Dôvodom obnovy konania môžu byť len skutočnosti, ktoré nastali do vydania platobného rozkazu. Tieto skutočnosti, ktoré nastali po vydaní platobného rozkazu, nemôžu byť spôsobilým dôvodom obnovy konania, nakoľko k nim nemohol súd v čase vyhlásenia rozhodnutia prihliadať v zmysle § 154 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na to, že odporca vo svojom návrhu na obnovu konania neuviedol žiadne nové skutočnosti, ani dôkazy, ktoré existovali v čase pôvodného konania, zároveň neuviedol ani žiadne nové rozhodnutia, ktoré by mali vplyv na pôvodné konanie, súd návrh na obnovu konania zamietol. Súd mal preukázané, že samotné konanie o postúpení pohľadávky zo S., a. s. na navrhovateľa bolo oznámené odporcovi, ako aj jeho manželke, o čom svedčia listinné doklady, ktoré sú založené v spise.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 149 ods. 1 O. s. p.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd z obsahu spisu zistil, že súd rozhodol o zmene účastníka konania na základe návrhu navrhovateľa tak, že zmenu účastníka na strane navrhovateľa pripustil. Z konania vystúpila spoločnosť S., a. s. a na jej miesto vstúpil súčasný navrhovateľ. Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa uznesenie o zmene účastníka nevyhotovil v písomnej forme a následne nedoručil podľa § 168 ods. 2 O. s. p., a to napriek tomu, že toto uznesenie bolo potrebné vyhotoviť a doručiť účastníkom, pretože je proti nemu prípustné odvolanie. V ust. § 202 ods. 3 písm. b/ O. s. p. sú uvedené prípady, kedy odvolanie proti uzneseniu nie je prípustné, nemožno ho rozšíriť na iné prípady, napr. zmenu účastníka konania. Postúpenie pohľadávky a zmenu účastníka konania v odvolaní namietal aj odporca, pričom odvolací súd na zistenú vadu prihliadol aj podľa § 212 ods. 3 O. s. p.

Zároveň odvolací súd poukázal na zmätočné označenie účastníkov v záhlaví, ako aj v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa. V rozhodnutí o návrhu na obnovu konania je potrebné označiť účastníkov podľa ich procesného postavenia v pôvodnom konaní, s uvedením toho, kto z nich podal návrh na obnovu (V/68).

Ďalej uviedol, že platobný rozkaz vydáva súd v skrátanom konaní, v rámci ktorého sa nevykonáva dokazovanie, a preto uplatnenie dôvodu obnovy podľa § 228 ods. 1 písm. a/, b/ O. s. p. s poukazom na nové dôkazy neprichádza do úvahy. Návrhom na obnovu konania môže účastník uplatniť len také skutočnosti alebo rozhodnutia, ktoré nemohol bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní, pokiaľ môžu pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, pričom otázka zavinenia sa posudzuje z procesného hľadiska. Spravidla platí, že o nedostatku procesného zavinenia nemožno hovoriť vtedy, keď nebol podaný odpor proti platobnému rozkazu. V prípade skutočností uvedených v § 228 ods. 1 písm. a/ O. s. p. bude možné obnovu konania povoliť len vtedy, ak sú tu nové skutočnosti, ktoré účastník nemohol použiť do uplynutia lehoty k podaniu odporu, napriek tomu, že v tom čase existovali, pretože ich účastník nepoznal. V prípade rozhodnutí môže ísť o rozhodnutia, ktoré v tom čase reálne existovali, resp. môže ísť o neskoršie rozhodnutie príslušného orgánu a ktoré rieši inak predbežnú otázku o veci, v ktorej bol súd viazaný rozhodnutím iného orgánu. Účastník v konkrétnom prípade musí preukázať existenciu dôvodov obnovy konania. Samotná vecná nesprávnosť rozhodnutia nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania.

V odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa odporca uviedol ako dôvod obnovy konania ust. § 228 ods. 1 písm. e/ O. s. p., podľa ktorého právoplatné rozhodnutie možno napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Odporca tento dôvod citáciou zákonného ustanovenia vo svojom návrhu neuviedol, hoci uviedol súdne rozhodnutia, vrátane rozhodnutí Európskeho súdneho dvora, pričom niektoré z nich predložil súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu nevyplýva, že súd prvého stupňa pred rozhodnutím vo veci poučil účastníkov podľa § 120 ods. 4 O. s. p. Súd prvého stupňa preto posúdi, či ide o novo uplatnený dôvod obnovy konania, a teda aj zmenu návrhu - rozšírenie. S poukazom na zistenú procesnú vadu, ako aj predčasnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa vzhľadom na nedostatočne zistený skutkový a právny stav a s poukazom na zachovanie dvojinstančnosti súdneho konania odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil. Odvolací súd záverom uviedol, že v spise absentuje splnomocnenie S., a. s. pre svojho právneho zástupcu. V spise na č. l. 229 sa nachádza len substitučná plná moc pre advokátku JUDr. P.Š..

Proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie. Prípustnosť dovolania zakladá podľa § 239 ods. 1 O. s. p., keďže napadnutým uznesením bolo zmenené rozhodnutie súdu prvého stupňa, čím došlo k rozdielnosti napadnutého uznesenia s uznesením súdu prvého stupňa. Navrhovateľ svoje dovolanie odôvodnil podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

K tvrdeniu súdu o procesnej vade pred súdom prvého stupňa, že súd prvého stupňa nevyhotovil uznesenie o zmene účastníka konania v písomnej forme, sa navrhovateľ odvoláva na ust. § 212 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odporca už v roku 2008 vedel, že S., a. s. postúpila predmetnú pohľadávku spoločnosti navrhovateľa, pretože oznámenie o postúpení bolo doručené manželke odporcu do tej istej domácnosti, v ktorej býva aj odporca. Podľa dovolateľa, aj keby súd prvého stupňa vydal predmetné uznesenie o zmene účastníka konania a doručil ho odporcovi, ktorý by podal voči nemu odvolanie, nemalo by to žiadny vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Táto procesná chyba nemala za následok nesprávne rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci.

Ďalej uviedol, že ak by súd prvého stupňa postupoval v súlade s rozhodnutím R V/68, a teda označoval by účastníkov konania o obnove podľa ich procesného postavenia

v pôvodnom konaní, tak by vniesol ešte viac zmätku do tohto konania, v ktorom odporca podáva súdu veľké množstvo zmätočných podaní. Odvolací súd už vôbec nemal z tohto dôvodu zrušiť uznesenie súdu prvého stupňa.

Podľa navrhovateľa, súd prvého stupňa nebol povinný poučiť odporcu, aby opravil - rozšíril svoj návrh, a to ani podľa § 120 ods. 4 O. s. p. Ak by aj súd bol povinný odporcu poučiť, nemohol tak urobiť, pretože odporca sa nedostavil ani na jedno z troch pojednávanií nariadených súdom prvého stupňa. Sudca vytyčoval jednotlivé pojednávania tak, aby sa mohli účastníci osobne zúčastniť a dvakrát odročil pojednávanie vo veci len z dôvodu, že chcel osobne vypočuť odporcu. Nie je pravdou, že sa súd prvého stupňa nezaoberal dôvodmi na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. e/ O. s. p. a že by predčasne rozhodol. Podľa odporcu sa súd od začiatku zaoberal len dôvodmi podľa uvedeného ust. e/, keďže dôvody podľa ust. a/ a b/ neexistovali. Všetky odporcom predložené rozhodnutia Európskeho súdneho dvora sú rozhodnutia procesného charakteru a odporúča sa v nich národným súdom, aby skúmali podmienky spotrebiteľských zmlúv z pohľadu ich prijateľnosti podľa príslušných smerníc nad rámec petitu, a to za účelom ochrany spotrebiteľských práv. Všetky navrhovateľom predložené rozhodnutia Európskeho súdneho dvora sa odrazili v neskorších novelách O. s. p. a určujú slovenským súdom, aby vždy skúmali podmienky zmluvy o spotrebiteľskom úvere nad rámec petitu za účelom ochrany spotrebiteľa. Súd prvého stupňa postupoval plne v súlade s platným právom a posudzoval predmetnú Zmluvu o splátkovom úvere, ktorá bola predmetom pôvodného konania, vedenom pod sp. zn. 16Rob 244/2007, z pohľadu vtedy platného práva. Súd prvého stupňa nielenže skúmal dôvody pre obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. e/ O. s. p., a to nad rámec petitu odporcu, ale ich aj vyhodnotil tak, že návrh na povolenie obnovy musel zamietnuť pre nedostatok dôvodov pre jeho povolenie. Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový aj právny stav a nie je preto dôvod na zrušenie jeho rozhodnutia. Navrhovateľ tiež uviedol, že predmetné splnomocnenie, na ktoré poukazuje odvolací súd, bolo predložené súdu spolu s doplnením návrhu na zmenu účastníka konania zo 17. júna 2010, doručeným súdu 21. júna 2010. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a uplatnil si trovy odvolacieho a dovolacieho konania.

Odporca sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci

v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolateľ prípustnosť dovolania zakladá v zmysle § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p. tým, že napadnutým uznesením odvolacieho súdu bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa, čím došlo k rozdielnosti napadnutého uznesenia s uznesením súdu prvého stupňa. Okolnosti významné pre rozhodnutie boli posúdené obomi súdmi rozdielne, takže práva a povinnosti stanovené účastníkom sú podľa záverov týchto uznesení odlišné.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu. V predmetnej veci odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na nové konanie. Z ustanovenia § 239, ktoré upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu vyplýva, že neupravuje prípady, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa. Dovolací súd sa ani nestotožnil s tvrdením navrhovateľa, že došlo k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa. V zmysle § 220 odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221). Z uvedeného je zrejmé, že nemožno zamieňať zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu so zrušujúcim. Zákon presne ukladá odvolaciemu súdu, kedy má rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť, zmeniť alebo zrušiť. Občiansky súdny poriadok taxatívne uvádza, proti ktorým rozhodnutiam je dovolanie prípustné. Ustanovenie § 236 ods. 1 O. s. p. neumožňuje rozšíriť prípustnosť dovolania proti uzneseniu na ďalšie rozhodnutia, ktoré nie sú uvedené v § 239 O. s. p. Občiansky súdny poriadok výslovne neuvádza, že dovolanie je prípustné proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa, a preto prípustnosť dovolania proti takémuto uzneseniu v zmysle § 236 ods. 1 a § 239 O. s. p. nie je daná.

V zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. /druhá veta/ je dovolací súd povinný prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p.

Dovolateľ v dovolaní nenamietal, že by napadnuté uznesenie odvolacieho súdu trpelo niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p.

Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania, smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné aj podľa § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných vád (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Dovolací súd nezistil, že by konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté niektorou z uvedených vád.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatoval, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu netrpí vadou taxatívne uvedenou v § 237 O. s. p.

Správnosť skutkových a právnych záverov založených na dokazovaní by bolo možné v dovolacom konaní posúdiť až v prípade, ak by bolo dovolanie prípustné (ide o dôvody, ktoré síce môžu zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť). O taký prípad v prejednávanej veci nešlo. Z uvedeného teda vyplýva, že posúdenie, či rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, prichádza do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné.

K otázke označenia účastníkov konania sa dovolací súd stotožnil s názorom odvolacieho súdu. V ďalšom konaní súd prvého stupňa účastníkov tohto konania označí podľa ich procesného postavenia v pôvodnom konaní, s uvedením toho, kto podal návrh na obnovu, tak ako ich označil dovolací súd v tomto rozhodnutí.

Najvyšší súd preto dovolanie navrhovateľa odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo odporcovi v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Dovolací súd nepriznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. januára 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová